

Lietuvos
pramonininkų
konfederacija

Vilniaus g. 31,
Vilnius, Lietuva
+370 5 2431067
sekretoriatas@lpk.lt
www.lpk.lt

ORIGINALAS SIUNČIAMAS NEBUS

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

2023-05-16 Nr. 120

Kopija:

Lietuvos Respublikos energetikos ministerijai

Lietuvos Respublikos energetikos ministerijos

Tvarios energetikos politikos grupės vyriausiajai specialistei

Brigitai Balčiūnaitei

El. p. brigita.balciunaite@enmin.lt

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS ATSINAUJINANČIŲ IŠTEKLIŲ ENERGETIKOS ĮSTATYMO NR. XI-1375 1, 2, 5, 11, 14, 201, 202, 221, 49, 64 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR ĮSTATYMO PAPILDYMO 204 STRAIPSNIU ĮSTATYMO PROJEKTO IR SU JUO SUSIJUSIŲ ĮSTATYMŲ PROJEKTŲ PATEIKIMO LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMUI (TAP-23-5239(2))

Lietuvos pramonininkų konfederacija (toliau – LPK) – didžiausia Lietuvoje skėtinė verslo asociacija, vienijanti ir atstovaujanti 57 šakines ir 7 regionines asociacijas bei 22 neasocijuotus narius visose lietuvišką produkciją gaminančiose pagrindinėse pramonės šakose – buvo gavusi derinimui Teisės aktų informacinėje sistemoje (toliau – TAIS) viešam derinimui 2023 m. balandžio 12 d. paskelbtą Lietuvos Respublikos energetikos ministerijos parengtą įstatymų pakeitimų projektų paketą (t. y. pirminę šio paketo versiją)¹ ir 2023 m. balandžio 26 d. Energetikos ministerijai pateikė pastabas bei siūlymus dėl šio paketo dalies – Lietuvos Respublikos atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo Nr. XI-1375 1, 2, 5, 11, 20¹, 20², 22¹, 49 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 20⁴ straipsniu įstatymo projekto (toliau – **AIEI projektas**)² – **t. y. dėl elektros energijos, pagamintos iš atsinaujinančių išteklių, „grynojo atsiskaitymo“ apskaitos sistemos (modelio) įvedimo.**

¹ <https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAP/be201da1d94511eda305cb3bdf2af4d8?jfwid=17a44zl8g2>

² https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAP/53b878d1d94611eda305cb3bdf2af4d8?positionInSearchResults=0&searchModelUID=4e6085b3-671e-442a-a656-651fb4ea3504&fbclid=IwAR3cP2HXc3tFBd15u8QZZ29Jm5H54e66JlyQhdaX7i5ikZW6C_V_RjkiQ-8

Pasibaigus minėtam viešajam derinimui TAIS, 2023 m. gegužės 3 d. nuotolinio susitikimo metu Energetikos ministerija socialiniams, ekonominiams partneriams, rinkos dalyviams pristatė paketą planuojamus pakeitimus ir su kokiomis derinimo metu gautomis pastabomis bei siūlymais Energetikos ministerija svarsto (ne)atsižvelgti/atsižvelgti iš dalies. Dėl „grynojo atsiskaitymo“ modelio įvedimo termino klausimo **Energetikos ministerija informavo, jog šių pokyčių įsigaliojimą vietoje pirminio siūlymo nuo 2023 m. liepos 1 d. siūlo pakeisti į atitinkamą „grynojo atsiskaitymo“ modelio nuostatų taikymą nuo 2023 m. rugsėjo 1 d.** – toks Energetikos ministerijos siūlymas ir atspindi LR Vyriausybės svarstymui pateiktai atnaujintai paketo versijai.³

Esame dėkingi ir pritariame šio termino pavėlinimui, tačiau vis dėlto **siūlome papildomai įvertinti galimybę šių nuostatų taikymą pavėlinti dar labiau – iki taikymo bent nuo 2023 m. gruodžio 1 d.**

Siūlome tokį alternatyvų variantą, kadangi manome, jog nebuitiniamis gaminantiems vartotojams svarbu sudaryti sąlygas pasinaudoti Lietuvos Respublikos Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo (toliau – Įstatymas) 20¹ straipsnio 2 dalyje nurodytais ir šiuo metu taikomais elektros energijos, pagamintos iš atsinaujinančių išteklių, kiekio apskaitos principais. Pokyčiams įsigaliojus nuo 2023 m. liepos 1 d. arba, kaip šiuo metu siūloma atnaujintame AIEJ projekte⁴, nuo 2023 m. rugsėjo 1 d., jie tokios galimybės neturėtų arba tokios galimybės būtų ženkliai apribotos, nes šiuo metu užsakius AB „Energijos skirstymo operatorius“ (toliau – ESO) technines sąlygas, jų išdavimo laikotarpis yra pakankamai ilgas (2,5 mėn. ir ilgiau). Pokyčiams įsigaliojant nuo 2023 m. rugsėjo 1 d. tokia galimybė atsirastų, tačiau ji vis dėlto dar nebūtų tinkamos laiko apimties, nes atitinkamoms įstatymo nuostatomis įsigaliojus nuo 2023 m. rugsėjo 1 d. nebuitiniai gaminantys vartotojai turėtų mažiau nei 2 mėn. ESO techninėms sąlygoms gauti. Atkreiptinas dėmesys, kad nemaža dalis tiek viešųjų, tiek privačių nebuitinių gaminančių vartotojų atsinaujinančius išteklius naudojančių elektrinių įsirengimo galimybę vertino ir atitinkamus investicijų atsiperkamumo vertinimus atliko remdamiesi šiuo metu galiojančia elektros energijos, pagamintos iš atsinaujinančių išteklių, apskaitos kiekių sistema, todėl jiems būtina sudaryti sąlygas įgyvendinti savo planuotas investicijas taikant šią šiuo metu galiojančią sistemą.

Jeigu nėra galimybių „grynojo atsiskaitymo“ modelį nebuitiniamis gaminantiems vartotojams taikyti nuo 2024 m. balandžio 1 d. (koks buvo mūsų pirminis siūlymas Energetikos ministerijai 2023 m. balandžio 26 d. LPK rašte S. 102), kaip alternatyva galėtų būti 4-5 mėn. laikotarpis nuo įstatymo atitinkamų nuostatų įsigaliojimo.

Siūlome „grynojo atsiskaitymo“ modelį nebuitiniamis gaminantiems vartotojams taikyti bent nuo 2023 m. gruodžio 1 d., tam kad nebuitiniai gaminantys vartotojai galėtų

³ <https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAP/32fa2280ef4c11edb649a2a873fdbdfd?jfwid=17a44zl8g2>

⁴ <https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAP/4aeb7aa0ef4d11edb649a2a873fdbdfd?jfwid=zaoxfycus>

gauti ESO technines sąlygas (šis 4-5 mėn. laikotarpis atitinkamų nuostatų įsigaliojimui būtų taikomas nuo įstatymo įsigaliojimo – tada, kai nebuitiniams gaminantiems vartotojams atsirastų teisinis aiškumas ir užtikrintumas dėl „grynojo atsiskaitymo“ sistemos taikymo). Jei „grynojo atsiskaitymo“ sistema būtų taikoma nuo 2023 m. rugsėjo 1 d., nebuitiniai gaminantys vartotojai negalėtų laiku gauti ESO techninių sąlygų ir tai neabejotinai darytų neigiamą įtaką jų planuojamoms investicijoms į atsinaujinančios energetikos projektus.

Taip pat atkreipiame dėmesį, kad analogiškos nuostatos turėtų būti taikomos ir nutolusių atsinaujinančios energetikos parkų atvejais – t. y., nebuitiniai gaminantys vartotojai neprivalėtų naudotis „grynojo atsiskaitymo“ sistema, jei konkrečiam nutolusiam atsinaujinančios energetikos parkui leidimas plėtoti elektros energijos generacijos pajėgumus buvo išduotas iki 2023 m. gruodžio 1 d. Jei atitinkamos nuostatos atsinaujinančios energetikos parkams būtų taikomos vertinant ne leidimų plėtoti elektros energijos pajėgumus išdavimo datą, tačiau nutolusios atsinaujinančius išteklius naudojančios elektrinės įsigijimo datą, tai sukurtų nelygiavertes sąlygas tarp tų nebuitinių gaminančių vartotojų, kurie atsinaujinančius išteklius naudojančias elektrines planuoja statyti savo teritorijose ar ant savo pastatų stogų ir tų nebuitinių gaminančių vartotojų, kurie atsinaujinančius išteklius naudojančias elektrines planuoja įsigyti iš nutolusių atsinaujinančius išteklius naudojančių elektrinių parkų.

Prašome teisės aktų pasiūlymų paketą papildyti šiomis siūlomomis aktualiomis nuostatomis, kurios užtikrintų sklandų perėjimą prie „grynojo atsiskaitymo“ sistemos, ne stabdytų, o skatintų atsinaujinančios energetikos plėtrą ir užtikrintų lygiavertes sąlygas rinkos dalyviams.

Pagarbiai

Verslo aplinkos ir ekonomikos departamento direktorius,
pavaduojantis generalinį direktorių

Tomas Garuolis